

Galaverknio šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

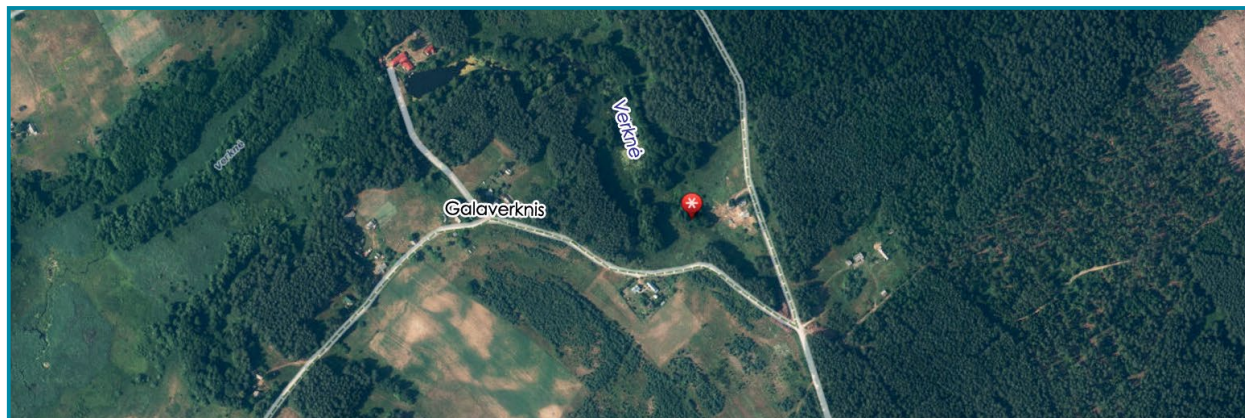
Galaverknio kaimo šaltinis,
Verknės aukštupio šaltinis

Koordinatės

LKS: 548482; 6042090

Adresas

Trakų r. sav., Galaverknio k.,
Aukštadvario regioninio
parko teritorijos tolimiausias
pietrytinis iškyšulys, kuris
papelkėjusiu Vilkokšnio ir
Baluosio duburio smaigaliu
siekia dabar rečiau
važinėjamą Galaverknio–
Vytautavos–Strėvos miško
kelią. Šaltinis yra 5,5 km į
vakarus nuo Rūdiškių, kiek
šauriau Rūdiškių–Onušio
plento į Pribonių mišką
atsirėmusiame ežerinio
duburio rytiniame gale

Aplinka

Galaverknio šaltinio versmės yra vešlia žole apaugusioje raguvoje, kuri įsiterpusi tarp miško kelio, bėgančio į Strėvą, ir nuo jo atsišakojančio keliuko į Žydkaimį. Gurgiantis keliais židiniai iš po žemės vanduo tuoj sudaro mažą upokšniuką, negilia išgrauža čiurlenantį per nuzulintus akmenis medžių paūnksmėje. Šaltinio ištakas supa natūrali, žmogaus labiau neliesta ir nesudarkyta aplinka. Šalia šaltinio pastatytas informacinis stendas „Galaverkniai Verknės ištakas“.

Dabartinė būklė, kaptazas

Būdamas patogioje ir lengvai pasiekiamoje vietoje, šaltinis, nesunkiai patvarkius jo aplinką, priėjimą ir įrengus gražesnę kaptazą (mediniai laipteliai, lieptai, turėklai, akmenis ar medžio rąstelių patvanką su pralaida), taptų daug patrauklesnis parko lankytojams.

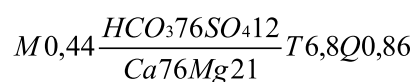
Vandens fizikinės savybės

Vanduo išmatavus mobiliu matuokliu buvo 6,8 °C temperatūros, foninio savitojo elektros laidžio (SEL = 532 μ S/cm), silpnai šarminis (pH = 7,84). Vanduo yra bespalvis, skaidrus, bekvapis, neturi kokio nors specifinio skonio. Dujų išsiskyrimo šaltiniuotame išeigos ruože nepastebėta. Ištakos vietoje ir po latakų ryškesnių geležingų ar kitokių nuosėdų pėdsakų nematyti.

Vandens cheminės savybės

Galaverknio vanduo yra gėlas, turi mažai mineralinių medžiagų. Jame ištirpusių mineralinių medžiagų kiekis yra 444 mg/l. Šaltinio vanduo yra santykinai kietas, bendrasis kietumas – 5,88 mg-ekv/l. Tačiau tai karbonatinis, virinant pašalinamas kietumas. Šaltinio vandenyje nustatyta net 30,5 mg/l nitratų koncentracija. Tai rodo, kad šaltinio vanduo yra teršiamas netoli jo vykdomos žemės ūkio veiklos (dirbami laukai, kultūrinės pievos). Amonio jonų vandenyje neaptikta, organinių priemaišų kiekis labai nedidelis, artimas foninėms koncentracijoms. Vandenyje aptikta 0,16 mg/l fluoro.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	444		
Sausoji liekana 180 °C	312		
Bendrasis kietumas	5,88		
Karbonatinis kietumas	431		
Nekarbonatinis kietumas	1,57		
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	4,6	0,130	2,30
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	33,0	0,687	12,2
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	263	4,31	76,5
Nitritai, NO ₂ ⁻	< 0,010		
Nitratai, NO ₃ ⁻	30,5	0,493	8,74
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	3,4	0,148	2,44
Kalis, K ⁺	1,2	0,031	0,507
Kalcis, Ca ²⁺	91,8	4,58	75,6
Magnis, Mg ²⁺	15,8	1,30	21,4
Amoniakas, NH ₄ ⁺	< 0,010		
Kitos analitės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,60		
Permanganato skaičius, mg O/l	0,65		
Cheminis deguonies suvartojimas, mg/l	< 4,0		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	516		

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Šioje vietoje išteka Verknės upė. Seni žmonės pasakoja, kad nepaprasto grožio mergina buvo vaikinio suviliota ir apgauta. Jinai iš didelio sielvarto vis verkė ir verkė, kol priverkė šaltinį ašarų, iš tų ašarų ištekėjo net visa upė. Žmonės tą upę pavadino Verkne. Šaltiniai išteka pietvakarių kryptimi nedideliu upeliu, toliau susidaro jau didelė upė.

Pasakojo Ona Blažonienė-Lenkevičiūtė gim. 1928 m. Žuklijų k. Trakų r.

Užrašė R. Balsevičiūtė 2009-05-14

Tipas

Krintantis kontaktinis

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

Mažo vandeningumo, nereikšmingas šaltinis. Debitas – 0,86 l/s

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis, sulfatinis

Aprašė:

P. Gedžiūnas,
Z. Zanevskij, 2011